

PRACTICING A SUSTAINABLE TOURISM IN THE CONTEXT OF SUPPORTING THE GREEN ECONOMY

Mirela STOICAN¹³⁵, prof. dr. ec.
Daniela VĂRVĂRUC¹³⁶, prof. dr.
Nelly FILIP¹³⁷, conf. univ. dr.

Abstract: *In the current context of the evolution of the global health situation, the principles of sustainable development are a concern and a solution to global economic problems. This paper aims to identify barriers to the practice of a green economy, as well as the importance of applying the principles of sustainability in the hospitality industry, which is an alternative to support the green economy. In order to achieve the goal, a series of objectives were formulated related to the concept of sustainable development, forms of sustainable tourism and their impact on the green economy. The study is based on the use of national and international statistical data, which have been processed, analyzed and interpreted. Following the analysis, the direct correlation between the practice of a tourism based on the concept of sustainability and the practice of a green economy was highlighted, as a solution to the current economic problems.*

Key words: *economie circulară, economie verde, sustenabilitate, turism verde, ecoinovație*

JEL CLASSIFICATION: Z30, Z31, Z32

1. Introducere

În ultimii zece ani, industria ospitalității a cunoscut o creștere progresivă, asociată cu creșterea turismului în România, în special pe bază facilităților fiscale acordate de către guvern prin alocarea vouchere-lor de vacanță. Mai mult, regiunile rurale românești, Delta Dunării, vinurile și gastronomia românească au devenit de renume internațional, ceea ce a dus la o creștere a numărului de turiști pe segmentul turismului gastronomic și a celui uval. Această creștere, evident că pe lângă beneficiile aduse economiei naționale, a generat și efecte negative asupra mediului înconjurător.

Mai mult, pentru prima dată în istorie, lumea se confruntă cu o criză care a blocat activitatea turistică, cu o pondere extraordinar de importantă pentru economia mondială și mai ales pentru destinațiile cu o vocație turistică și gastronomică mai mare, precum și pentru miile de oameni care lucrează și depind de această industrie pentru a supraviețui (La Marca, Niederberger, Pellicer, & Nelson, 2020), (Nicola, și alții, 2020).

Recenta criză a sănătății cauzată de COVID-19 s-a transformat rapid într-o reducere financiară din cauza restricțiilor impuse de majoritatea țărilor pentru a controla extinderea acestei pandemii (IMF. World Economic Outlook, April 2020). Această criză neașteptată a afectat în mod deosebit industria turismului și, ca urmare, resursele financiare s-au diminuat considerabil, iar proiectele de investiții au fost sistate sau chiar anulate. Multe dintre aceste proiecte urmau să se deruleze pe măsuri de sustenabilitate, având în vedere că în ultimii ani protecția mediului a devenit o prioritate globală, fiecare stat fiind obligat să-și dezvolte un sistem legislativ și executiv privind protecția mediului și asigurarea unei dezvoltări durabile.

Potrivit lui specialiștilor în domeniu (Sigala, 2020), prin înțelegerea caracteristicilor acestei pandemii, impactul financiar asupra industriei turismului poate fi redus la minimum dacă se aplică contra-strategii și astfel aplicarea principiilor de durabilitate poate reprezenta elementul care să facă diferența.

---

¹³⁵ jercalai@yahoo.com, Colegiul Național Economic Andrei Barsianu, România

¹³⁶ prodana2002@yahoo.com, Universitatea București, România

¹³⁷ nfilip@mail.ru, ASEM Republica Moldova

În opinia noastră considerăm că o abordare a unei activități verzi poate constitui punctul de relansare a acestei industrii, ceea ce va asigura o sustenabilitate viabilă atât la nivelul antreprenoriatului cât și a populației ocupate în acest domeniu. În acest context, sustenabilitatea economică este venitul suplimentar oferit locuitorilor locali compensându-i pentru prezența turiștilor și efectele pe care le generează aceștia în destinațiile turistice. Poate fi, de asemenea, definită ca îmbunătățirile economiei locale pe care dezvoltarea turismului le poate produce pe termen lung, luând în considerare toți factorii care afectează diferitele sectoare și economia industriilor locale. (Garrigós-Simón, Galdón-Salvador, & Gil-Pechuán, 2015). Núñez-Rios, Sánchez-García, Rojas și Olivares-Benitez [7] demonstrează, de asemenea, că durabilitatea organizațională și performanța durabilă continuă să fie o provocare pentru companiile mici și mijlocii, deoarece resursele și structura lor organizațională sunt foarte limitate.

Astfel, obiectivele acestei cercetări sunt concretizate în înțelegerea conceptului de dezvoltare durabilă, a conceptului de economie verde în contextul economiei circulare, formele turismului durabil și impactul acestora asupra economiei verzi, stabilirea unor măsuri ce ar putea să fie puse în aplicare. Întrebările de cercetare pe care acest studiu încearcă să le abordeze sunt:

1. Cum se poate racorda industria ospitalității la economia verde?
2. Care sunt principalele preocupări pe care le au antreprenorii din turism pentru perioada post-pandemică legate de sustenabilitate și racordarea la economia verde?
3. Ce strategii să adopte antreprenorii din turism?

2. Durabilitatea în turism

Dezvoltarea durabilă **înseamnă** "a gândi global și a acționa local". Strategiile de dezvoltare durabilă evidențiază interdependența între local și global, între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, accentuând necesitatea cooperării între sectorul economic, social și cel de mediu.

Dezvoltarea durabilă a comunităților locale are ca **obiective majore**: protejarea mediului, combaterea sărăciei, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea și menținerea unei economii locale viabile și eficiente.

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost abordat și dezvoltat în numeroase întâlniri pe plan mondial, în cadrul unor conferințe și simpozioane, fiind domeniul de activitate al unor organizații și asociații internaționale, precum Federația Mondială pentru Ocrotirea Naturii (WNF), Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (UICN), Federația Internațională a Parcurilor Naționale și Internaționale (PNABE). Turismul durabil presupune dezvoltarea tuturor formelor de turism, aplicarea unui management și marketing turistic care să respecte integritatea naturală, socială și economică a mediului, în scopul asigurării resurselor naturale și culturale pentru generațiile viitoare. (Nistoreanu, 2015)

Conceptul de dezvoltare durabilă presupune performanțe pe **trei planuri**:

- economic – creșterea gradului de exploatare și valorificare a resurselor;
- ecologic – reciclarea, evitarea degradării mediului, reducerea sustragerii terenurilor din circuitul agricol;
- social – creșterea numărului de locuri de muncă, practicarea unor meserii tradiționale, atragerea populației în practicarea turismului.

Dezvoltarea durabilă a turismului se realizează prin forme de turism alternativ, care au la bază următoarele **principii**:

a. *Minimizarea impactului activității turistice asupra mediului natural* în vederea obținerii durabilității ecologice contribuind la menținerea și îmbunătățirea stării de conservare prin întoarcerea unei părți a veniturilor la ariile protejate;

b. *Minimizarea impactului negativ al activității turistice asupra comunității locale și a membrilor ei* în vederea obținerii durabilității sociale prin dezvoltarea acelor forme de turism care

nu perturbă și nu întrerup viața de zi cu zi a populației din destinațiile turistice, evitarea unor situații ostile în relația cu comunitățile locale;

c. *Minimizarea impactului negativ al activității turistice asupra culturii, tradițiilor și obiceiurilor comunităților locale* în vederea obținerii durabilității culturale prin dezvoltarea unui turism capabil să determine menținerea autenticității și individualității culturilor locale și care să evite saturarea acestora cu influențe culturale externe;

d. *Maximizarea beneficiilor economice la nivelul comunității locale* ca urmare a dezvoltării turismului în vederea obținerii durabilității economice, constituie unul dintre cele mai importante principii ale dezvoltării durabile, pus în slujba protecției și dezvoltării economice a comunităților locale și ariilor protejate;

e. *Educația, pregătirea, informarea turistului* în vederea îmbunătățirii atitudinii personale în ceea ce privește mediul și reducerea impactului său negativ; include o componentă ecologic-educativă pentru vizitatori, localnici, administrația locală și populația locală.

f. *Controlul local*, principiu de bază al dezvoltării durabile, conform căruia comunitatea locală participă și este consultată în tot ceea ce privește dezvoltarea turistică durabilă, constituind un factor de decizie activ; elementele cheie sunt proprietatea locală asupra elementelor de infrastructură turistică (de exemplu structuri de cazare) și implicarea comunității și administrației locale.

Dezvoltarea turistică durabilă nu este doar un concept dezbătut, completat sau reformulat în cadrul conferințelor purtate pe aceasta temă. Necesitatea protejării bogățiilor naturale, sociale și culturale care constituie patrimoniul comun al umanității și a satisfacerii nevoilor turiștilor și populației locale a generat apariția în practică a unor forme de turism durabil. (Chepea Alina Mihaela, 2018). Dezvoltarea turistică durabilă, prin formele sale practice, conciliază interese și obiective antagoniste, favorizează parteneriatul și cooperarea între decidenți, operatori și consumatori și promovează interesul general pe termen lung, dincolo de cel particular, imediat.

Raporturile cu terții: furnizori ai industriei,

În industria ospitalității abordarea unor acțiuni în sensul respectării principiilor dezvoltării durabile, presupune realizarea unor parteneriate cu constructori, proiectanți și arhitecți, firme de întreținere curentă etc. a căror orientare este spre achiziții ecologice, nu numai din punct de vedere al spațiilor de cazare, alimentație, agrement și tratament, dar mai ales din punctul de vedere al clienților.

3. Conceptul de economie verde

Chiar de la începuturile civilizației umane comportamentul omului față de natură și mediul înconjurător s-a dovedit a fi agresiv (Lyn). Ulterior, în perioada pre-industrială (până la 1850), creșterea economică era concepută ca element al dezvoltării economice, ea presupunând interacțiunea continuă cu mediul natural și cel social. (Bahnaru, 2016) Astfel, fiziocrații Fr. Quesnay, T. Malthus, D. Ricardo au evidențiat în lucrările lor conceptul de reproducție, având trimiteri clare la relația economie-ecologie. Termenul de „ecologie” este folosit pentru prima dată în a doua jumătate a secolului XIX de către biologul german, profesorul la Universitatea din Sena E. H. Haeckel în lucrarea intitulată ”Studiul interacțiunilor dintre organismele vii și ambient și organismele vii între ele în condiții naturale”(1866).

Neoclasicismul a generat idei de ruptură în relația economie-ecologie, datorită obiectivului pe care neoclasicii l-au avut, de a demonstra superioritatea economiei de piață ca tip de organizare socială prin aplicarea sistemului matematic. S. Jevons și L. Walras, și continuat prin modelele sofisticate elaborate de E. Malinvaud, K. Arrow și G. Debreu și care au decupat procesul de dezvoltare economică din contextul său ecologico-social, variabilele ecologice și sociale fiind considerate exogene, constante, autonome față de activitatea economică. Însă au fost și unii reprezentanți care au privit relația economie-mediul sub aspectul recunoașterii impactului economic asupra mediului natural. Astfel, A.C. Pigou, a utilizat noțiunea de „externalități” – *consecințe care apar din producția sau consumul de bunuri și servicii ce afectează terțe părți și*

pentru care nu se plătesc compensații. În lucrarea *The Economics of Welfare* (A.C.Pigou, 1920.), Pigou a lansat ideea aplicării taxelor în vederea corecției eșecurilor pieței și aplicării principiului „poluatorul plătește”, idee criticată ulterior de R.Coase. Abordarea neoclasică actuală se regăsește sub forma economiei mediului

Perioada anilor 1950-1970 a reprezentat cea mai important etapă de creșterea economică mondială, pe fondul extracțiilor de petrol, etapă care însă și-a pus amprenta asupra mediului înconjurător, cu repercusiuni semnificative. Pericolul ecologic pe care îl exercită tipul industrial de dezvoltare, manifestat în dispariția speciilor de floră și faună și modificări în lanțul alimentar căruia i se supune și specia umană. A fost prezentat pentru prima oară în anul 1962 de către Silent Spring (1962) și de către R.Carson (Kapp, 1976).

Începând cu anul 1971 au început să fie formulate și critici aduse contradicției dintre creșterea economică și sustenabilitatea ecologică. Pe fondul acestor contradicții, au fost evidențiate o serie de cauze, cum ar fi inovațiile tehnologice (Commoner, 1971) creșterea demografică (Ehrlich, 1970), sărăcia și bogăția (Kapp, 1976). Acesta din urmă a avut o contribuție importantă în cercetarea raportului economie-ecologie, acesta încercând să demonstreze că interacțiunea dintre activitățile economice și contextul lor ecologico-social se bazează pe relații de cauzalitate circulară cu efect cumulativ (Kapp, 1976).

Ulterior au apărut o serie de idei de conciliere dintre creșterea economică și sustenabilitatea ecologică (Kuznet, Kahn și Simon).

Pe parcursul ultimelor două decenii aria de cercetare a raportului creștere economică – sustenabilitate ecologică s-a extins și diversificat, formând o constelație întregă de teorii și concepții- concepția economiei ecologice, concepția dezvoltării durabile, concepțiile economiei circulare și ecologiei industriale, conceptul economiei verzi, concepția economiei albastre.

Conceptul economiei verzi a fost propus de organismele internaționale (UE, OCDE, UNEP, OIT, BM) și pus în aplicare după conferința internațională din 2012 Rio+20. Încă din anul 2011 UNEP a definit economia verde ca fiind „.....o economie care conduce la îmbunătățirea bunăstării populației și la echitate socială, concomitent cu reducerea semnificativă a riscurilor de mediu și a constrângerilor ecologice. Este o economie cu emisii reduse de carbon, eficientă în utilizarea resurselor și social incluzivă” (UNEP, 2011). Și alte organisme au oferit definiții ale economiei verzi, toate însă bazându-se pe 3 axiome de bază, conform cărora la nivel operațional, economia verde este percepută ca un model de dezvoltare economică în care creșterea veniturilor și ocuparea forței de muncă sunt impulsionate de investiții publice și private care: reduc emisiile de carbon și poluarea, sporesc eficiența utilizării energiei și a resurselor, previn degradarea biodiversității și a serviciilor ecosistemelor.

La nivel mondial, cercetările privind economia verde au condus la formularea unor serii de politici privind creșterea verde pentru țările în dezvoltare. Acestea prevăd șase condiții care ar favoriza creșterea economică verde, patru mecanisme de încadrare a creșterii verzi și opt instrumente a politicii de creștere verde (Афонцев, 2014).

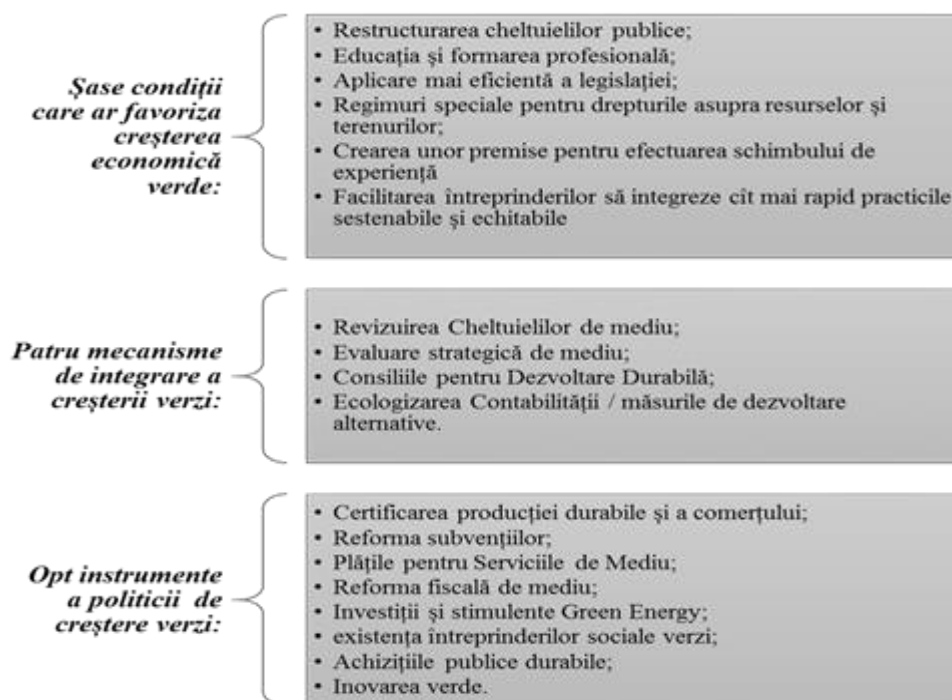

Figura nr. 1. Condițiile, mecanismele și instrumentele politicii

Source: (Афонцев, 2014)

Conceptul de „dezvoltare economică verde” are în vedere de fapt, o trecere de la modelul de dezvoltare economică de consum care, așa cum a văzut, în opinia unor specialiști, tratează protecția mediului drept o povară economică, spre un model care folosește protecția mediului ca una dintre forțele motrice de creștere a economiei.

Studiile au arătat că în vederea reducerii sărăciei și a dezvoltării durabile, economia verde reprezintă unul dintre instrumentele de bază pentru atingerea dezvoltării durabile și ca un mijloc de utilizare eficientă a resurselor și energiei, aplicarea inovației tehnologice cu efecte în reducerea emisiilor de carbon și, evident de reducere a riscurilor de mediu.

Trecerea la o economie verde va crea reprezentă o oportunitate, astfel încât principiile de bio-eco- economie să-și demonstreze efectele.

Schimbările climatice și externalitățile negative ale activităților economice intensive au evidențiat necesitatea tranziției spre un nou model economic bazat pe emisii reduse de gaze cu efect de seră, utilizarea la scară mai mare a surselor de energie regenerabile și creșterea eficienței energetice (Raport, 2017).

Un rol important în acest sens îl au acțiunile de sprijinire a unor elemente economice alternative, prin introducerea conceptului de ”Economie verde”, pentru a impulsiona și accelera tranziția și în România către o economie care maximizează calitatea vieții și minimizează impactul negativ asupra mediului înconjurător. Preocupările experților, organizațiilor internaționale, a grupurilor de reflecție au evidențiat importanța creșterii economice verzi, astfel că în Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, economia verde este reflectată în cadrul Obiectivului de Dezvoltare Durabilă „Promovarea susținută a creșterii economice durabile și inclusive, a ocupării complete și productive și a muncii decente pentru toți (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all).

4. Binomul turism sustenabil și economie verde

Pornind de la obiectivele stabilite pentru acest studiu vom aborda realist modul în care activitatea operatorilor din turism este racordată la economia verde.

Amplizarea activităților turistice este unul din factorii care conduce nemijlocit la poluarea mediului ambiant. Acțiunile necontrolate ale turiștilor, dar mai ales acțiunile antreprenorilor din activitatea turistică, lasă amprente semnificative în destinațiile turistice.

Economia verde și turismul verde presupune o abordare nouă, adaptată la realitatea contemporană, preocuparea majoră fiind reciclarea reducerea și re folosirea resurselor și materiilor prime. Prin sintagma celor 3 R (Reduce, Reuse, Recycle) este exprimată conștientizarea problemelor de mediu și modalitatea de a promova un comportament ecologic în rândul oamenilor.

a. Cum se poate racorda industria ospitalității la economia verde?

Antreprenoriatul ecologic reprezintă una din soluțiile care ar putea preveni prejudiciile pentru mediul înconjurător și sănătatea populației. Literatura de specialitate alocă deja un spațiu larg eco-antreprenoriatului evidențind o serie de atribute ce constau în satisfacerea necesităților ecologice (din perspectiva consumatorilor), preponderența utilității ecologice în utilitatea generală a serviciului turistic, obținerea profitului din realizarea utilității economice și resursele sistemului ecologic privite ca factori ce influențează necesitățile consumatorilor. Având în vedere faptul că eficiența investițiilor capitale în sfera serviciilor turistice depășește cu mult eficiența investițiilor capitale în alte ramuri ale economiei, dezvoltarea serviciilor ecologice poate stimula dezvoltarea rapidă și eficientă a unităților economice ecologice.

Practicarea unor activități specifice unei economii verzi generează o serie de beneficii:

- crearea unor noi locuri de muncă și creșterea nivelului de trai în comunitate;
- dezvoltarea economică în armonie cu mediul înconjurător;
- promovarea unor resurse materiale și servicii în acord cu preocuparea pentru protejarea mediului înconjurător;
- valorificarea produselor autohtone în afara granițelor țării;
- diminuarea impactului negativ asupra stării de sănătate a populației;
- îmbunătățirea stării resurselor mediului înconjurător (sol, aer, vegetație, faună, hidrografie);
- formarea unei societăți moderne adaptate la specificul contemporan.

Fiecare direcție orientată ecologic pentru operatorii din turism poate fi determinată cu ajutorul următorilor parametri:

- nivelul activității ecologice, concretizat în influența diferitelor activități ale operatorului din turism asupra mediului înconjurător, folosirea materialelor și a procedurilor ”prietenoase cu mediul”;
- nivelul managementului ecologic, concretizat în atitudinea managementului companiei față de problemele securității ecologice și pregătirea lui pentru respectarea regulilor de securitate ecologică, monitorizarea stării mediului înconjurător.

b. Care sunt principalele preocupări pe care le au antreprenorii din turism pentru perioada post-pandemică legate de sustenabilitate și racordarea la economia verde?

În direcția unei dezvoltări durabile, a practicării unui turism sustenabil și a unei economii verzi se desfășoară o serie de acțiuni cu scopul de a promova și identifica numeroase modalități în direcția sustenabilității de mediu. În acest sens se remarcă organizarea unor evenimente, precum ”Forumul orașelor verzi”, desfășurat în orașul Brașov în intervalul 6-12 septembrie 2021, programul incluzând atât activități on line, dar și numeroase acțiuni în mod fizic: Festivalul de film alpin, identificarea unor puncte de colectare a deșeurilor, conferințe cu caracter internațional,

acțiuni pentru un mediu natural sănătos, târguri de promovare și comercializare a produselor autohtone, importanța utilizării mijloacelor de transport nepoluante, identificarea unor trasee pentru promenadă pietonală, ateliere pentru copii în sensul protejării și conservării mediului înconjurător, ateliere educative privind colectarea selectivă. Pentru susținerea unor ”afaceri verzi” atelierele și conferințele au rolul de a face cunoscute o serie de exemple de bune practici, precum și identificarea unor noi idei în acest sens.

”Afacerile verzi” reprezintă o preocupare în contextul unei încălzirii climatice globale, a unui consum excesiv de resurse naturale și nu în ultimul rând sub presiunea unei crize medicale mondiale. În această direcție antreprenorii sunt preocupați să identifice oportunități de afaceri verzi în domeniul ecoturism, sivicultură, reconstrucție durabilă și produse ecologice. Aceste afaceri verzi trebuie să fie create pentru a sprijini conservarea biodiversității, generând în același timp profit pe termen lung pentru localnici, contribuție financiară pentru administrarea ariilor protejate și compensații pentru proprietarii de păduri.

c. Ce strategii să adopte antreprenorii din turism?

Principalele direcții în sensul susținerii unui turism durabil și a unor afaceri specifice unei economii verzi sunt legate de indicatorii specifici menționați în Agenda 2030 lansată de ONU, pentru o dezvoltare durabilă. Antreprenorii interesați să dezvolte afaceri în direcția unei economii verzi trebuie să adopte o strategie care să aibă în vedere atingerea următoarelor direcții de acțiune:

- eficiență energetică și resurse regenerabile;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- reciclarea deșeurilor;
- promovarea și susținerea unui turism ecologic;
- biodiversitatea și ariile naturale protejate;
- achiziții publice durabile;
- educația ecologică și educația pentru dezvoltare durabilă, informarea și conștientizarea publicului.

Antreprenoriatul verde presupune adaptarea unei strategii responsabile față de mediu în cadrul companiilor pe care le conduc. În acest context se remarcă capacitatea și dorința de a dezvolta, organiza și administra o afacere, inclusiv gestionarea riscurilor aferente, în vederea obținerii unui profit.

În domeniul turismului.....

5. Concluzii

Economia verde este considerată ca fiind unul dintre instrumentele importante disponibile pentru realizarea dezvoltării durabile. Schimbările climatice și externalitățile negative ale activităților economice intensive au evidențiat necesitatea tranziției spre un nou model economic bazat pe emisii reduse de gaze cu efect de seră, utilizarea la scară mai mare a surselor de energie regenerabile și creșterea eficienței energetice.

Se impune astfel regândirea modelului de dezvoltare economică pe baza utilizării patrimoniului natural ca o oportunitate de dezvoltare și creștere economică pentru a genera un avantaj competitiv în fața multiplelor provocări ale globalizării. Acest model poate genera un progres la nivel de societate, bazat pe pilonii dezvoltării durabile – mediu, economic și social. Aceste premise constituie fundamentul paradigmei „economiei verzi”, sau a unei economii în care protecția mediului reprezintă o oportunitate și un motor al creșterii economice și dezvoltării sociale. Tranziția spre o economie verde va crea oportunități economice majore. „Înverzirea economiei” este un factor nou de creștere, un generator de locuri de muncă decente și o strategie esențială pentru eradicarea sărăciei.

Economia verde oferă oportunități tuturor țărilor, indiferent de nivelul lor de dezvoltare și structura lor economică. Cu toate că în multe cazuri investițiile în vederea trecerii la o economie

verde pot duce la soluții de câștig reciproc pe termen scurt, în alte cazuri va fi necesară o perspectivă pe termen mediu și va trebui abordată problema costurilor tranziției, inclusiv prin politici în favoarea celor săraci („pro-poor”). Deși nu există un model unic pentru toată lumea, există probleme și soluții comune, iar țările vor beneficia de pe urma schimbului de experiență și a îmbunătățirii cooperării internaționale.

Bibliografie

1. A., B. (2016). *Perfecționarea mecanismului economic de reglementare ecologică: Cazul republicii Moldova*. Chișinău: ASEM- Teză de doctorat.
2. A.C.Pigou. (1920.). *The Economic of Welfare*. ISBN 978-1-137-37562-9. 551 p.
3. Beins, B. (2012). *APA Style Simplified: Writing in Psychology, Education, Nursing, and Sociology*. New York: Wiley-Blackwell.
4. Garrigós-Simón, F., Galdón-Salvador, J., & Gil-Pechuán, I. (2015). The Economic Sustainability of Tourism Growth through Leakage Calculation. *Tour. Econ.* 21, 721–739.
5. IMF. World Economic Outlook. (April 2020). *The Great Lockdown*. Washington, DC, USA.
6. La Marca, A., Niederberger, C., Pellicer, A., & Nelson, S. (2020). COVID-19: Lessons from the Italian reproductive medical experience. 020, . *Fertil. Steril.* 113, 920–922.
7. Lyn, W. (1967). The Historical Roots of Ecologic Crisis. *Science* 155.
8. Nicola, M., Alsafi, Z., Sohrabi, C., Kerwan, A., Al-Jabir, A., Iosifidis, C., . . . Agha, R. (2020). The socio-economic implications of the coronavirus pandemic (COVID-19): A review. . *Int. J. Surg.* 78, 185–193. .
9. Sigala, M. (2020). Tourism and COVID-19: Impacts and implications for advancing and resetting industry and research. . *J. Bus. Res.* 117, 312–321.